

Mariela Castro på Sexologkonferensen i Havanna 2009.
Foto Kristina Hillgren

Mariela Castro i USA

Klarspråk om Miamimaffian

Eva Björklund.

Att Mariela Castro fick visum till USA i april har skapat en hel del ståhej i USA. Hon var inbjuden att tal om sexuell mångfald och rättigheter i San Francisco och New och att delta i LASAs 30:e kongress. LASA, Latin American Studies Association, samlar 7 000 organisationer och enskilda latinamerikaforskare, och kubanska forskare brukar sedan länge bli inbjudna. Så också denna gång, ett 70-tal kubanska specialister på Latinamerika och förhållandet mellan Kuba och USA var inbjudna, men bara 60 fick visum. Av outgrundliga skäl nekades visum till några av de mest framstående Latinamerikakännarna så LASA diskuterar nu att flytta nästa kongress utanför USA, så som de gjorde några år under Bush regim, för att kubaner ska kunna vara med på samma villkor som andra.

Men Mariela Castro fick alltså visum, och det fick extremhögern – som ju är närmast normalhöger i USA – att gå i taket med presidentkandidaten Romney i spetsen. Det är ju också valår.

Mariela Castro deltog i LASAs över 2 000-hövdade kongress i San Francisco på ett par av över 100 parallella seminarier. I San Francisco hade hon också och ett par större möten utanför konferensen – både offentliga och möten med hälsovårdspersonal - för att tala om de framsteg

som genom åren gjorts när det gäller lika rättigheter oavsett sexuell läggning. Hon fortsatte sedan till New York där hon besökte FN förutom att hon höll en rad offentliga och professionella möten.

Temat var ”Sexuell mångfald ur politisk synvinkel”. Det var Kvinnoförbundet under hennes mors ledning som startade arbetet på 70-talet och som inrättade den kamp- och upplysningsorganisation som sedan skulle bli Cenosex, Centrum för sexualupplysning som Mariela Castro nu framgångsrikt leder. Hon kunde berätta om den rätt till kostnadsfri behandling för könsbyte som uppnåts och om det lagförslag som nu arbetas fram för att kunna ge samkönade parförhållanden samma rättigheter som kvinna och man.

Men hon höll sig inte bara till ämnet utan kritiserade också hårt den lilla grupp exilkubaner och extremhöger som förhindrar USA-medborgare att besöka Kuba och som med sina pengar, mediala och politiska makt vidmakthåller USAs fientliga och aggressiva politik mot Kuba. Hon kunde hänvisa till att upprepade opinionsundersökningar tydligt visar att såväl bland befolkningen som helhet som bland de som utvandrat från Kuba kräver ett stort flertal att blockaden ska hävas och förhållandena mellan länderna normaliseras. USAs blockadpolitik är inte bara en förbrytelse mot kubanernas mänskliga rättigheter utan också mot USAs egna medborgares.

Hon väckte också uppmärksamhet för att hon sa att hon – om hon vore USA-medborgare - skulle rösta för Obama för hans erkännande av homosexuellas rättigheter, som hon trodde kom från hjärtat. Och hon talade inte bara om sexuell mångfald och rättigheter – och blockaden så klart – utan försvarade också det kubanska valsysteemets demokratiska upplägg vilket väckte viss irritation även bland förespråkarna för lika sexuella rättigheter.

Att det väckte sådan upprördhet i vissa kretsar i extremhögern – både den exilkubanska och den övriga – att Mariela Castro fick visum är naturligtvis förstället. Hon är ju inte bara föreståndare för en framgångsrik organisation för sexualupplysning och sexuell mångfald, hon är ju också dotter till Kubas president och brorsdotter till den förra.

Det som väckte förvåning och debatt på andra sidan var den uppenbart godtyckliga vägran att ge visum åt 11 andra inbjudna kubanska Latinamerikakännare för att delta i LASAs kongress. De flesta av dem hade utan problem fått visum vid flera tidigare tillfällen men nekades nu med hänvisning till att de utgör en fara för USAs nationella säkerhet och att deras närvaro i USA skulle vara till nackdel för USAs intressen. Dit hör t ex den i Sverige kände Rafael Hernandez som senast var här på talarturné i augusti. Han och flera av de 10 andra har inte bara fått visum tidigare de har också tidvis arbetat vid USAs mest framstående universitet, så nobben denna gång uppfattas som bisarr.

Rafael Hernandez undrade om det kanske var det pris Obama fick betala för att bevilja de övriga, också så uppenbart kubanska regeringen närstående ledargestalter som Eusebio Leal, ledaren för Gamla Havannas världsberömda upprustning. ”Han fick kasta ett köttben åt vargarna för att visa att han inte ändrat något i blockadpolitiken.”